

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_17926

Θέμα 38^{ον} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 20-38**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΙΣ. *Τί δ' ἔστι; δηλοῖς γάρ τι καλχαίνουσ' ἔπος.* 20
- ΑΝ. *Οὐ γὰρ τάφου νῶν τῶ κασιγνήτῳ Κρέων
τὸν μὲν προτίσας, τὸν δ' ἀτιμάσας ἔχει;
Ἐτεοκλέα μὲν, ὡς λέγουσι, σὺν δίκη
χρησθεῖς δικαίᾳ καὶ νόμῳ, κατὰ χθονὸς
ἔκρυψε τοῖς ἔνερθεν ἔντιμον νεκροῖς,* 25
- τὸν δ' ἀθλίως θανόντα Πολυνείκους νέκυν
ἀστοῖσί φασιν ἐκκεκηρῦχθαι τὸ μὴ
τάφῳ καλύψαι μηδὲ κωκῦσαι τινα,
ἔᾶν δ' ἄκλαυτον, ἄταφον, οἰωνοῖς γλυκὺν
θησαυρὸν εἰσορῶσι πρὸς χάριν βορᾶς.* 30
- Τοιαῦτά φασι τὸν ἀγαθὸν Κρέοντα σοὶ
κάμοι, λέγω γὰρ κάμέ, κηρύξαντ' ἔχειν,
καὶ δεῦρο νεῖσθαι ταῦτα τοῖσι μὴ εἰδόσιν
σαφῆ προκηρύξοντα, καὶ τὸ πρᾶγμ' ἄγειν
οὐχ ὡς παρ' οὐδέν, ἀλλ' ὅς ἂν τούτων τι δρᾷ,
φόνον προκεῖσθαι δημόλευστον ἐν πόλει.
Οὕτως ἔχει σοι ταῦτα, καὶ δείξεις τάχα
εἴτ' εὐγενῆς πέφυκας, εἴτ' ἐσθλῶν κακῆ.* 35

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Τοιαῦτά φασι ... εἴτ' ἐσθλῶν κακῆ.*

(Μονάδες 30)

Τέτοια λένε ότι έχει διακηρύξει δημόσια ο καλός Κρέων για σένα και για μένα, λέω και για μένα, και (λένε) πως έρχεται εδώ για να διακηρύξει δημόσια αυτά ώστε να είναι σαφή (ξεκάθαρα) σε όσους δεν (τα) ξέρουν, και δεν θεωρεί την υπόθεση ως κάτι ασήμαντο, αλλά όποιο κάνει κάτι από αυτά, (ότι) τον περιμένει θάνατος με

δημόσιο λιθοβολισμό στην πόλη. Έτσι έχουν αυτά για σένα, και γρήγορα θα δείξεις εάν προέρχεσαι από ευγενική γενιά και γενναία στο ήθος ή τιποτένια από ευγενική γενιά.

2. Ποια είναι η έννοια του τραγικού στην τραγωδία;**(Μονάδες 10)**

Τους ήρωες των τραγωδιών χαρακτηρίζει η τραγικότητα, μια κατάσταση που υποδηλώνει τη σύγκρουσή τους με υπέρτερες δυνάμεις. Και, όντως, ο τραγικός ήρωας συγκρούεται, κυρίως, με τη Μοίρα και τη θεία δίκη, αλλά και με τους ανθρώπους, ακόμη και με τον εαυτό του. Σ' αυτή τη σύγκρουση εκδηλώνεται όλο το ηθικό του μεγαλείο, γιατί δεν αγωνίζεται για το υλικό συμφέρον, αλλά για ηθικές αξίες. Η έννοια της τραγικότητας συμπεριλαμβάνει και τη μετάβαση από την άγνοια στη γνώση, μέσα από την περιπλοκή του ήρωα σε αντιφατικές καταστάσεις, τρομερά διλήμματα και αδιέξοδα μαζί και με τις συνέπειες αυτών των καταστάσεων (ενοχή, ψυχική οδύνη, μοναξιά, συντριβή ή λύτρωση). Το αποτέλεσμα πάντως της τραγικής σύγκρουσης είναι η ηθική ελευθερία που καταξιώνει την προσωπικότητα του τραγικού ανθρώπου.

3. χρησθείς, ἔκρυψε, καλύψαι, κηρύξαντα, δείξεις: Να γράψετε δύο ομόρριζες λέξεις, απλές ή σύνθετες, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για κα-θεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.**(Μονάδες 5)**

χρησθείς → χρέος, καταχραστής
ἔκρυψε → κρυφτό, κρύπτη
καλύψαι → αποκάλυψη, κάλυμμα
κηρύξαντα → προκήρυξη, κήρυγμα
δείξεις → αποδεικτικός, ένδειξη

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος